Otázka: Občanské právo hmotné

Předmět: Společenské vědy

Přidal(a): Eliška Čechurová

Relativní majetková práva – závazkové právo smluvní

Závazkové právo

- část občanského, resp. soukromého práva, kterou tvoří soubor právních norem o závazcích → vztazích mezi věřiteli a dlužníky
- hlavním pojmem závazkového práva je závazek
- ze závazku má věřitel vůči dlužníku právo na určité plnění jako na pohledávku a dlužník má povinnost toto právo splněním dluhu uspokojit

Závazek – označuje vztah mezi věřitelem a dlužníkem, jehož obsahem jsou práva a povinnosti těchto dvou (či více) osob v rámci tohoto vztahu → ze samotného pojmu závazku vyplývá jeho závaznost

Věřitel – ten, kdo má pohledávku vůči dlužníku, tj. právo po dlužníku požadovat určité plnění

Dlužník – ten, kdo má dluh vůči věřiteli, tj. povinnost věřiteli poskytnout určité plnění

Pohledávka – subjektivní právo věřitele po dlužníku požadovat určité plnění

Dluh – povinnost dlužníka věřiteli určité plnění poskytnout

Dluh nemůže existovat bez pohledávky a pohledávka bez dluhu

Vznik závazků

Závazkové právní vztahy vznikají ze stejných právních důvodů jako občanskoprávní vztahy, právní důvody vzniku jsou (§ 1723 odst. 1):

- **Smlouva**
- **Protiprávní čin**
- **Jiná právní skutečnost, která je k tomu podle právního řádu způsobilá**

Smlouva

- **dvou/vícestranné právní jednání, kterým si strany mezi sebou zřizují závazek ->** právní vztah mezi věřitelem a dlužníkem, kdy věřitel má vůči dlužníku pohledávku – jako právo na plnění, a dlužník má vůči věřiteli dluh – jako povinnost plnit
- Proces uzavření smlouvy:
    - nabídka – návrh na uzavření smlouvy (podstatné náležitosti smlouvy, dostatečná určitost)
    - akceptace – přijetí nabídky (jednoduché a nepodmíněné přijetí bez výhrad, NE mlčení)
    - k uzavření smlouvy je nezbytným předpokladem shoda o jejím obsahu
    - ODCHYLKY A DODATKY – nová nabídka

Obsah smlouvy

- Podstatné náležitosti – bez jejich sjednání nemůže být smlouva uzavřena (vyjádřeny v zákoně)
- Nepodstatné náležitosti – další sjednané podmínky smlouvy
- **u jednotlivých typů smluv jsou podstatné náležitosti vyjádřeny v zákoně**
- inominátní smlouvy

Forma smlouvy

- zásadně záleží na vůli stran (ústní, písemná, jiná – uzavřená konkludentně, tj. jinak než slovy)
- **v některých případech předepsána zákonem – smlouvy (právní jednání), kterým se zřizuje nebo převádí věcné právo k nemovité věci**

Účinky smlouvy

- musí být podepsána/uzavřena všemi účastníky
- smlouva vždy strany zavazuje. Platí zásada – PACTA SUNT SERVANDA = smlouvy se musí dodržovat)
- změnit nebo zrušit smlouvu lze jen se souhlasem smluvních stran nebo z jiných zákonných důvodů, písemná smlouvá vždy písemně

Některé zvláštní způsoby uzavírání smluv

- dražba
- veřejná soutěž o nevhodnější nabídku
- veřejná nabídka
- adhezní smlouvy

Změna závazků

- V osobě věřitele nebo dlužníka
- Postoupení pohledávky
- Převzatí dluhu
- Přistoupení k dluhu

- V obsahu závazku

- Narovnání
- Novace

Zánik závazků

- Splnění
- Dohoda
- Započtení
- Zrušení
- Splynutí
- Prominutí
- Výpověď
- Odstoupení od smlouvy
- Následná nemožnost plnění
- Smrt

Splnění

- dluh zanikne řádným plněním dle smlouvy

ZÁSADA – SMLOUVY MAJÍ BÝT DODRŽOVÁNY. (Pacta sunt servanda.) DLUH SE PLNÍ ŘÁDNĚ A VČAS.

- fixní závazek zanikne při nesplnění, pokud věřitel na splnění netrvá. Nesplnění má účinky odstoupení od smlouvy

Prodlení

DLUŽNÍK:

- povinnost k plnění, úroky z prodlení, možnost věřitele odstoupit od smlouvy
- neodpovídá za prodlení, které způsobil věřitel

VĚŘITEL:

- pokud nepřijme řádné plnění
- Neposkytne dlužníkovi řádnou součinnost